

Z ceaty na západ.

(Přeloženo z „The West“)

Prst jest vezměs pivořu sopečného — nalézá se 11 mil východně od Market Lake dvě velké vyhaslé sopky, všeobecně tam pouze Brettes zvané — a jest průměrem pět stop hluboká a jak z okázek mi předložených přesvědčit jsem se mohl, velice úrodná — ovšem je jenom tam, kde zavodňováním z dštatok vláhy poskytováno jí jest. Jak jsem se přesvědčil, daří se tam výborně nejen pšenice a vořkeré obilí, ale i vojtěška a různé jeteliny, seměná, zeleniny a ovoce vořkerého druhu a zejména je nemělo býti lepšého odporučet pro krajina onu, než uveleli, že okřes Fremont, v němž Market Lake leží, na světové výstavě kolumbické na největší klas obilný, na celém světě vypěstovaně, prvou cenu obdržel. Průměrem sklíat se tu na 60 bušů pšenice, 70 bušů ovesu, 50 bušů ječmene, 300 bušů seměta a až i 6 tun vojtěšky z akřu a jelikož okřit dobrého trhu poskytuje, jsou i ceny lepšemi, než jakým u nás v Nebrasce zvyklými jsou. Platíat za mého pobytu tam pšenice, proaná př. kupníkům, \$1.15, oves 60 c., seměta 30 ct. Za sto liber — na bušy se tam ničeho neprodává — seno balené pak placeno za \$7.00 tona.

To samé, co řečeno tu o obilí, tžě se i ovoce a pštitelů téhož nemohou práti si lepšého místa. Švestky, slvy, broskvě, jablka, hrůšky a ovoce drobné daří se tu výhrně a nejlepšim toho důkazem jsou četné ty sady, že na jednotlivých farmách mormonských a švédských jsme spatřili. Zeleniny tžě výborně se tu daří a nabývají velikosti v pravdě obřeské a co nejlepšého při tom všem, že neúroda, následkem neodvislosti od vláhy s hora, jest tu věc neznámou a tudž dobrá úroda každoročně zabezpečena jest.

Chovu a krmení dobytka věnuje se v okřol tomto, jako ve všech téměř státěch západních, tžě značná péče a dobytčarí vezměs prospívají, hlavně následkem toho, an s dš statek pšdy tu k pastvě mají. Dobytek pasen jest totiž na úpatí pohoff, kol kolem kotliny této se táhnoucí, na pozeměch to, kamž následkem vyšší polohy zavodňováním ravděti nelze a jež činí jaksi roshraní mezi částí, jež zůrodniti se dá, a částí, jež pro vědy neosazenými zůstanou, an obdělávány za žádných podmínek býti nemohou. Mimo toho jest chov dobytka zároveň i pšživno podněl tamní, neboť tuhé mrazy a váuce sněhové jsou tam věc neznámou a tak stáda lehce přezimována býti mohou. To, co platí o dobytku hověšim, platí zároveň i o dobytku vepřovém. Tžě krmen jest pro celý téměř rok na vojtěšce a teprve krátce před proáním dokrmuje se zrním a jelikož hojnost čistě vody neustále má a zdravý vzduch tam jest, není tam pro obvyklých nemocí téměř ani památky.

Dříví, hlavně v okřol řeky, jest hojnost a každý může ho navoziti si s dš statek, tak že o palivo nouzi mti nemusí. Stavební dříví není tžě dražšim, než jiade, neboť pila nalézá se v blízkosti. Stavebního kamene, hlavně lávového, jest tam s dš statek a v osadách okolních téměř výhradně spatřiti lze domky kamenné.

Vody pitné jest hojnost a to dobré a netřeba pro ni kopati hluboce, — vody k zavodňování jest pak tím více a věru ze smáti jsem se musel, když vzpomel jsem si na dopis krajana jednoho, kterýž psal, že řeku Snake přejíti by mohl, aniž by sobě vody do přek nabral. Jest v okřol t m 231 mil zavodňovacích kanálů hlavněch a téměř 1000 mil stok pobočných a ty dle úřadního měření vyžadují 2990 krychlových stop vody ve vteřině, kdežto řeku Snake, v místech, kde

hlavní stoka zášná, dle téhož měření přes 175,000 krych. stop vody ve vteřině tede.

Co tžě se podněl, tu pravem tvrditi se může — máme-li věřiti nejen tomu, co staří osadnici tamní o tom praví, ale i z statistika vládní — že krajina tamní, a všeobecně Idaha jednou z nejzdravějších jest. Souchotiny jsou tam věc úplně neznámou, záducha a různé nemoci krůň mizí tu pod vlivem čistého vzduchu a úmrtnost jest tou nejmenší. A podobně jako zdraví lidskému, jest podněl pšživným i rolnictví, neboť bouřky, přitřže mražen, vichřice, cyklony a váuce sněhové jsou tu věc úplně neznámou. A co nejlepšého při tom, je dšit v době žni aní nejstarší osadníci tamní, po více jak 12 rokě tam osazení, nepamátají, a následkem toho také úroda zajištěnou jest.

Městačko samotné, dle náhledu mého, má budoucnost výbornou, neboť leží, jak již dšive uvedeno, na hlavní trati, z Utah do Montany vedoucí a to uprostřed kraje, kterýž vřhradně na stanici tu odkázán jest. Vše, co osadníci v okřol 50 mil vypěstají, musí sem do trhu dopravováno býti a zároveň pak pro vše, co v menších městačkách dostati nemohou, sem musí si přijížděti. Že tato závěrka moje správnou jest, nejlepě poznati lze z toho, že ve dnech, kdy v Market Lake jsem meškal, přes 200, ba až i na 300 povozů farmerských s nákladem tam přijelo a z těch mnozí měli až i 40 mil daleko, tak že přes noc zůstati se tam muselo. Ze pak trh dobrým tam jest, a že platí se tam poměrně daleko lepšící ceny, než jakých farmář ve státěch středních dostává, způsobováno jest tím, že netřeba ploditi tamní do vzdáleného trhu voziti, nžřže že mají tam blzký trh domácí, v němž spotřebuje se vše, co vypěstováno tam jest. Jsouť totiž poměrně blzko velké osady hornické, v nichž velký počet lidí zaměstnáván jest a tyto jsou spotřebou svou téměř vřhradně na úrodné údolí řeky Snake odkávány.

Přítomně nalézá se v Market Lake dosud jen pouze několik málo obchodů z ty věceh výborně pokračují. Jest tam pěkná cihelná škola, cihelný, dvoupatrový hotel, kterýž co do pohodlí i kuchyně východním plně se vyrovná, dále tiskárna časopisu „Sentinel“, jediného to v okřesu; hostinec, kterýž vykoupil a do vlastní správy l. květnem převezme krajana Mach ze Cedar Rapids, dále kovárna, dvoupatrová budova cihelná, v níž nalézá se toho času jediný obchod se zbořím směšeným a pošta, jiná budova dvoupatrová, s mštností obchodní, skladiště obilní a obchod dřevařský, pšživná kenf, jatky dobytč a to se rozumí, že obvyklý všude „kalabus.“

Pokračování.

Roľníci pozor!

Není snad knihy, z kteréž by se v nahodilých případech onemocnění koní, skotu, dobytka skopového i vepřového, drůbeže atd. tak vydatně pouučení čerpati dalo jako ze

„Zlaté knihy pro farmara“
V knize této naleznete mimo recepty k léčení rozličných nemocí lovytky, nešetných pouučení potřebných v každé domácnosti, kdež mnohdy včasným zakročením ztráta mnoha dolarů se odvrátí. Kniha taková nalézáti by se měla v každé české domácnosti, aby vždy a v každém případě byla po ruce. „Zlatá kniha pro farmara“ jest pěkné úpravy, v plátěné vazbě o 345 str. a cena její jest velmi napatrná, stojí pouze \$1.00. — Zaslějte objednávky s příloženým obnosem na

HOSPODÁŘ, OMAHA, NEB.
Severův vlast. kalendář
na rok 1897
ZDARMA
ve všech lékárnách a obchodech s lěky.
Poštou za 2c. 18184

Z MĚSTA ZAHRAD.

Chicagoští úřadova Polr. Západu.

Čtenáštvo našem v Chicago sděluje. In jsme začali odvíetí naší úřadovny v č. 570 Centre Avenue, kdež vořkeré naše zšitělosti obchodní vyřtovány jsou.
Říditelem odvíetí úřadovny jest pan V. Hujárek.
Kterž jest zde k našezení jak náleže: Každodenně od 1 do 8 hod. odpoledne a od 7 do 8 hodin večer.
V sobotu odpoledne a v neděli dopoledne.
Vyd. Pokřok Západu, 570 Centre Ave., Chicago, Ill.

Z POLITICKÉ ARENY.

V pondělí uveřejnil jeden ze sdějíh anglických dennků dlouhou řadu prohlášení známých demokratů o možnosti, po případě lždoudnosti opětného spojení štibrafského a slatfského křídla strany. Mnoho nového v prohlášeních těch nenasjete. Radikální štibrafci nechtějí o nějakém smšření ani slyšeti a prohlášují je za všeobecně zbytečné, poněvadž organizace (nebo vlastně sváina) strany je taková, že už ani lepš býti nemůže. Vřhol dokonalosti přtmo. „Lid“ pozná prý ve dvou až čtyřech letech, že jej republikáni klavnými sliby vodili za nos a že jedinou spásou vlastní jest volná ražba štibra. Vádcové, kteří sice štibrafské kampaně se účastnili, ale kterým štibro tak tuze přeče jen k ardi nepřítosti, vyslovují přání, aby se měnná otázka ponechala stranou. Chtějí-li se rozřštěné síly spojití, musí prý se pokus o to státi na jiném základě a takovým prý je společná opposice proti celním opatřením, vládní stranou projektovaným. Politikoé mezi zlataři doufají ve smšření na základě libovolného kompromisu, jiní opěť spatřují možnost opětného spojení pouze v návratu silnější frakce k zšeděným zásadám strany. Z otázaných státnků je snad senator Hill jediný, který nemá vůbec nic o řci. Musí prý se i tč řídití pravidlem, které si vytknul za kampaně, odmštnuv učiniti nějaké prohlášení o otázkách partajní politiky, určené pro veřejnost.

Městský pšraf Van Cleave, který zaměstnán byl ve Springfieldu nej. hlavnějšimi přípravami k slavnosti inaugurace guverněra Tannera, vrátil se v úterý s zvěstou guverněrovou ze Springfieldu s hotovým programem slavnosti, který vyhlášeti bude takto:
10—12 hod. dopol. velký průvod městem.
12—2 hod. páně Tannerova přiša ha na stupních kapitolu; řeč odst. puřtelu guverněra Altgelda; nástupní řeč nového guverněra Tannera.
3—4 hod. Oběd.
4—7 hod. Veřejné vřtání v kapitolu od guverněra a jiných nově zvolených republikánských státních úředníků a jejich dam.
7—9 hod. Večere.
9 hod. Velký ples v zasedací síni poslancecké sněmovny.
S mottem „a public office is a public trust“ obřají tč mezi obchodnictvem chicagským exempláře petice, jž poštmistr Washington Hesing jest žádan, aby kandidoval o úřad mayoru.

K banketu, jenž uspořádán bude v den Jacksonův národní stranou demokratickou, bude prý pozváno asi 3000 osob z 10 středních států. Za hlavní řečnky jsou vyhlášeni: H. Watterson, redaktor „Courier Journal“ v Louisville, Ky.; gen. poštmistr Wilson; senátor Vilas z Wis., a E. J. Phelps. Přijme-li president Cleveland pozvání, jak vřbor doufá, bude hlavně řeč ponechána ovšem jemu.

Největš tvůnci, kteří, řinčou šaviemi, vořají z pláň plie „Na Kubu“, mohou se dočkati toho, že strozna oni dostanou na hubu.
Jistý zšejš depník doporáuje pro neturické bádlery zcela notný výprask jakožto pouučení o tom, jak se má řetřiti sšle lidu. Před zákony prý taková oblipi nemáj prařádného respektu, protřže je dovedou oběhářeti a poctivost je prý pouze pro blupáky. — Je to přeče jen vřtáři, býti radním v Chicago. Je-li poctivým, je mamla, a je-li nepoctivým, je zloděj. Řečte si vybrat!

DENNÍ KRONIKA.

Ku všeobecnému překvapení přijala městská rada v pondělí své schůzi Gallagherovu ordinanci, dle níž od 4. ledna počnají veřkeré po uliční dráhy mají býti nuceny prodávati 6 jzdných listků za 25c, 12 za 50c a 25 za \$1.00. Odhlavování stalo se 63 hlasy protř 3 (McCarthy, Fitch a Kahler). Společnosti ovšem vřnesou věc před soudy a tak z toho kouka jen dlouhý process, jehož výsledek vysvětlí asi také nevídanou blavoholnost našich „slovutné a vzácné poctivosti páň radních a konšelů.“ Nebudeť zajistě živa duše ani za mák překvapena, když státní nebo spolkový vřchní soud po několika uherských měsících učiní nálež, že chicagská městská rada neměla žádného práva, libovolně snřžiti jzdné na pouličních dráhách. Neboť výnosy městské, jimiž soukromým společnostem propřčují se nějaké výsady, pokládány byly až dosud za kontrakty a kontrakt nemůže býti změněn jednostranným usnesením. Protě si také společnosti neděly mnoho starostí s tím, jak by přijeti ordinance přešely.

V poslední době některé listy zšejš podnikají knižáckou výpravu proti „čistotě“ a zdravotním opatřením v 19. wardě, která je nejkrásnější neřářištěm, jaké lze si představiti. Tato warda sousedí třovna s chicagským ghettem a jsouc úplně nevěšmána městskou správou, je přirozeně pařenístěm všech nemocí a stále ohrožuje celé město. Špelunky, které ani za chlvyky se nehodí, na tož pak za lidské přibytky, dělají zde etálou parádu a o čistění ulic stará se jen — vítr nebo milosrdný mraz. Šplna, bída, nouze, opuštění podávaji si tam ruce. A nedaleko této „zapomenuté řialky“ viděti na ekvělých boulevardech vymoženosti bohatství, čistoty a vznešenosti, tak aby vřřřednosti amerického života byly zjevnějšimi.
Konečně už tady také počnají poznávati, že na amerických zřřzeních visí ještě mnoho starých anglických ceptů. V těchto dnech pustil se „Times Herald“ do řřadu koronerského. Je to prý zbytek dob dávno minulých a zsho už zbytečný. Byl zřřřzen v Anglii, když ještě byla slabě obydlena, když nebyla ještě jak se patř police a bývalo potřebt zjistiti co nejrychleji příčiny násilné smrti bez čekání na tžžkopádné řetření soudní a tím také co nejdřivě přijiti na stopu pachatelům. Dnes máme policii, telegrafy, telefony, řezelnice a všeliké jiné prostředky, kterými lze v té příčině dospěti ku

celi. Útraty, spojeně s vydřřřováním koronerského řřadu jsou velmi značné a mohly by býti uspořeny. Jelikož však řřad koronerský řřizen je řřevan, musela by se měnit řřstava a tak lze předpokládati, že se ještě nenarodil nořřil, který zshotoví nořřky, jimiž starý ten cep bude usřřřen.

Městská rada byla nedávno povolána, aby opravě parků na jižní straně propustila několik ulic k zšlezení nové promenady mezi došním městem a Jackson Parkem. Poněvadž proti řřadosti té nelze uvěsti řřadných důvodů, bude řř zajistě vyhověno a Chicago pšřibude jedním boulevard, který nebude však pouze zajímavým jako jezdiště pro elegantní svět, nžřž by se moci honositi i mnohá místy, pro dějiny Chicago významnými a památnými.

Úřadovna západního townu otevřena. Kollector západního okřesu, p. J. E. Ššššš, složiv \$10,900,000 ššřky, počá řřadovati v č. 161 řšp. Madison ul. (v budově Haymarket divadla). Prozatím vybřřány jsou pouze osobní daně a vybřřáním pozemkových daní započne se dnem 1. ledna 1897.

Mayer Swift pšdeplše Gallagherovu ordinanci, vyladujeť snížen jzdného na pouličních kárách. Pan Yerkes zle se protě kohoutí na pana Gallaghery, nemoha pochopiti, co s tím vlastně pan radní chce, antoť a jelikož obecněstvo s dosavadním dobrodíním, jež mu pouliční vozba poskytuje, úplně je spokojeno. Prý ordinance je také pan Bonney, president Chicago General Railway Co. Nejlepš ale při tom je tohle: Ve středu přijel do Chicago známý mayor detroitřský a guverněr michiganský, p. Hazen H. Pingree, který prosadil snížen jzdného na pouličních kárách v Detroit na 3 centy. Nemohlo býti nic lepě na snadě, nežli pana Pingree a za tepla interviewovati. A p. Pingree prohlášil zpravodaji k velikému jeho zšedění, že kdyby byl mayorem Swiftem, dal by protř ordinanci své veto. Vida však, že výrok ten mohl by mti na zpravodaje neblahý účinek, dořřil ihned, že by ordinanci vetoval proto, že on je pro jzdné ještě nižš — takhle 2—3 centy. Ať je jak je, chicagská veřejnost je zševáda, jak to dopadne všecko v posledních svých koncěch.

Pověstný „zárační doktor“ Downie dostal povolení k pšřstavbě kostela sv. Pavla na Michigan ave. a 16. ul. k účelům nemocničím. To znamená, že k ústavám v Dunning zřřřena byla průprava.

Illinoisští kongresníci Aldrich, Belknap, Relves, Cook a Lorimer měli v úterý ve Washingtonu poradu s generálem Craigbillem, chefem zákopnického sboru spolkové armady, v níž naléhali na urychlení prací v řeč Chicago a na průplav Hennepinském. Generál šřbil, že učiní záhy vřzvaní k nabídčkám převezeti kontraktů na stavbu průplavní.

Nevím, je-li almužna vhodným lékem k ulevování lidské bdy. Na schůzi ve prospěch českých chudých, konané v úterý v řřni Tauchmanově, rozřřřen byl vřbor, který podle všeho pečovati bude o to, aby vedle pomoci z rukou krajánů dostalo se našim chudým pomocí hlavně od městských a okřesních úřadů, kteréž podpory udělj. To tedy bude almužna, která je mnohem trpěť nad pelyněk, že mnohý raději hlady hyne, než by ji přijal. — Ve šřvcarském městě Bernu je každě zimy veliký počet nezaměstnaných. Bez práce břvají se svými rodinami hlavně dělnici stavební a zeměkopové. Má-li takový dělník vyživovati sebe, ženu a hlouček děti, lze mu z vydělků usřřřiti jen velmi málo, nežli aby mohl mti o živobytí přez zimu postaráno. Chudoba mnohých rodin v zimě vyžaduje tudž častěji zřřetele a péče úřadů. Že snah, aby nouzi nera. městnaných v zimě bylo uleveno, vyklřřilo pozoruhodně zřřizen: městský úřstav pro zšitění nezaměstnaných. Zřřření to získalo si uznání a obřřbnost, protože vylučuje almužnu. Dejte dělnku práci s vydělkem spojenou, ať je ta práce jakákoli — k almužně přistupujte až teprve v řadě posledně.